

Kurs i LibreOffice

1

I det första avsnittet av kursen talar vi allmänt om LibreOffice och de sex program som ingår i paketet.

2

I andra avsnittet tittar vi på ordbehandlingsprogrammet LibreOffice Writer, det funktionsrika flaggskeppet i paketet.

3

LibreOffice Calc är kontorspaketets kalkylprogram. I det tredje avsnittet visar vi de viktigaste funktionerna.

4

Det fjärde avsnittet handlar om LibreOffice Impress som används för presentationer.

6 FÖRSTKLASSIGA PROGRAM

Ge datorn ett förstklassigt kontorspaket

LibreOffice är en väl genomarbetad samling spännande program som inte kostar ett öre. Installera dem och börja använda dem redan idag.

Journalist
Steffen Nielsen

Det är inte speciellt billigt att ha ett kontorsprogram på datorn om man föredrar programpaket som kommer från Microsoft. Kontorsprogrammen i Microsoft 365 kostar 840 kronor och det är inte en engångskostnad utan ett årligt abonnemang som inte alla har råd eller lust att betala.

Istället använder många tjänster på webben. Populära Google Docs är en genomarbetad lösning med fokus på tre typer av program som även finns hos Microsoft: Ordbehandling, kalkylblad och presentationer. Den största skillnaden jämfört med Microsoft 365 är att Googles lösning är inte kostar någonting alls.

Att arbeta med viktiga dokument i en webbläsare är däremot inte något som faller alla i smaken. Det finns

störningar från andra webbplatser, och du kanske känner dig tveksam till att arbeta med privata dokument online, det vill säga att inte arbeta med en kopia på din egen dator.

Program som inte kostar något

Lyckligtvis finns det lösningar som varken kostar pengar eller bara finns tillgängliga online. I den här och tre kommande artiklar ska vi undersöka det bästa av dessa alternativ, vilket är LibreOffice. Det här kontorspaketet har öppen källkod, vilket innebär att det är fritt fram för olika utvecklare att utveckla programmen och ta fram sina egna kontorspaket. Faktum är att LibreOffice är en vidareutveckling av OpenOffice, som vi har skrivit om vid flera tillfällen.

Trots att det inte finns några starka ekonomiska krafter som står bakom LibreOffice, lyckas de konkurrera med jättarna Google och Microsoft. Det tar

ingen lång stund innan man inser att LibreOffice inte är resultatet av glada amatörers helgpysslande, utan att det handlar om ett stort och omfattande arbete som utförs av hängivna och professionella utvecklare.

Tre klassiska kontorprogram

Det primära innehållet i LibreOffices kontorspaket består av tre klassiska program: Writer för ordbehandling, Calc för kalkylblad och Impress för presentationer. Det här är sannolikt de program du kommer att använda mest. Alla kan behöva arbeta med text och layout, göra beräkningar, eller presentera något för andra i form av en föreläsning.

När du öppnar de tre programmen kommer de säkert att kännas som gamla bekanta, eftersom de följer en väldigt lång tradition av hur kontorsprogram ska se ut. Till skillnad från Microsoft 365 och nyare versioner av

Office har programmen inte det välkända menybandet högst upp, utan istället klassiska menyer med menyalternativ. Vår gissning är att många användare föredrar den stilen.

De övriga tre programmen i paketet är svåra att jämföra med Googles och Microsofts välkända produkter. Inte för att de skulle vara sämre, utan för

att jättarna helt enkelt inte erbjuder något liknande. Du kan läsa om dessa program för matematik, databaser och diagram i slutet av den här första delen av vår LibreOffice-serie.

Slutligen har vi en god nyhet till. Alla sex programmen i paketet är naturligtvis på svenska, och de har svensk stavningskontroll.

Därför ska du ha ett kontorspaket på datorn

Det finns flera bra skäl att välja ett kostnadsfritt Officepaket och installera det på datorn.

• Koll på dokumenten

Alla dina dokument i LibreOffices program lagras uteslutande på din dator, vilket ger dig full kontroll över all information och dessutom 100 procents säkerhet.

• Välkänd design

Användargränssnittet i LibreOffice liknar på många sätt det som du känner igen från några av Microsoft Office olika utgåvor genom åren.

• Överskådligt och på svenska

Programmen som ingår i paketet är lätta att förstå och lätta att komma igång med.

BONNIER PC LibreOffice

Få professionella verktyg för ordbehandling, kalkylblad och presentationer i ett kraftfullt kontorspaket.

Språk
Svenska

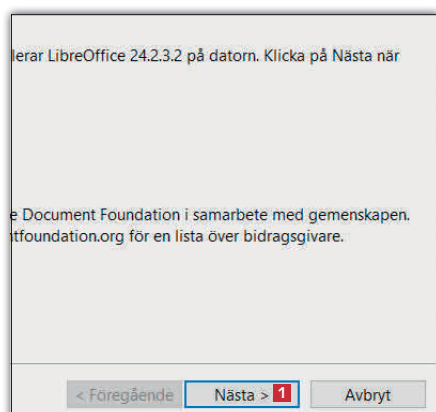
Fungerar med
Windows 10 och 11

Hämta programmet på vår hemsida:
pctidningen.se/2414

Så gör du LibreOffice redo att användas

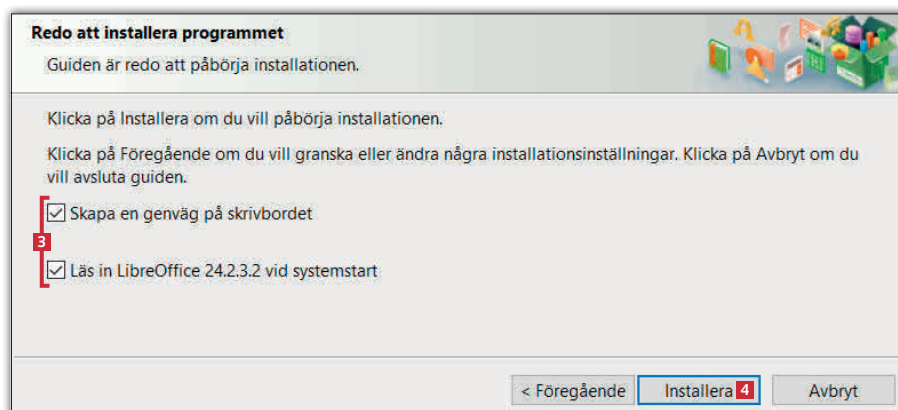
Kontorspaketet LibreOffice hämtas från vår webbplats. Här visar vi hur du slutför installationen och använder paketets välkomstfönster för att hålla reda på dokument från alla sex programmen.

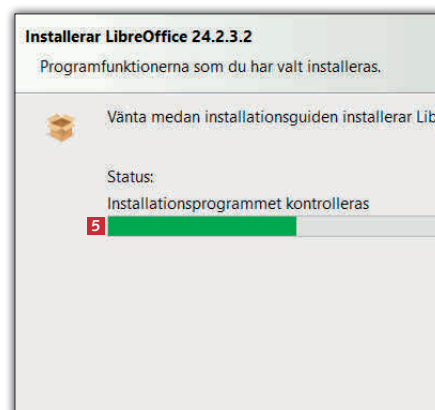
1 Hämta programpaketet på pctidningen.se/2414. Påbörja installationen. I det här fönstret klickar du på **Nästa 1**.

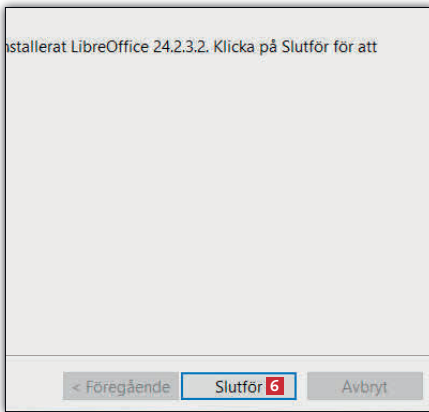
2 Välj **Typisk 2** för att installera alla sex programmen inklusive ett svenskt språkpaket.

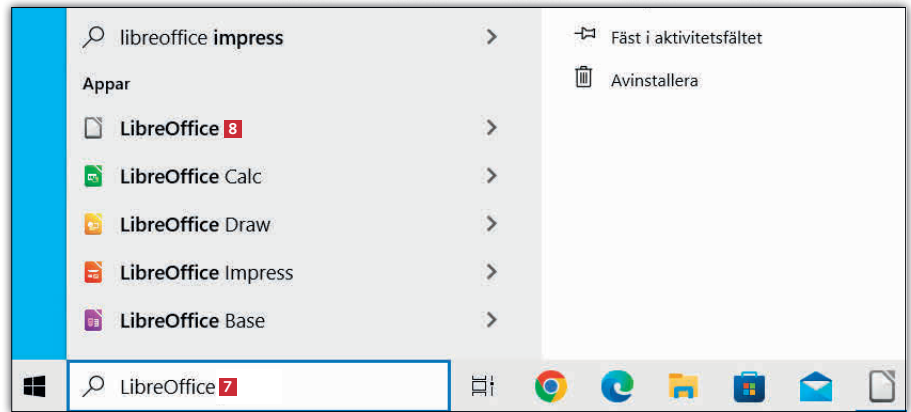
3 Se till att det finns en markering **3** i bägge fälten när du kommer till den här rutten. Klicka sedan på **Installera 4**.

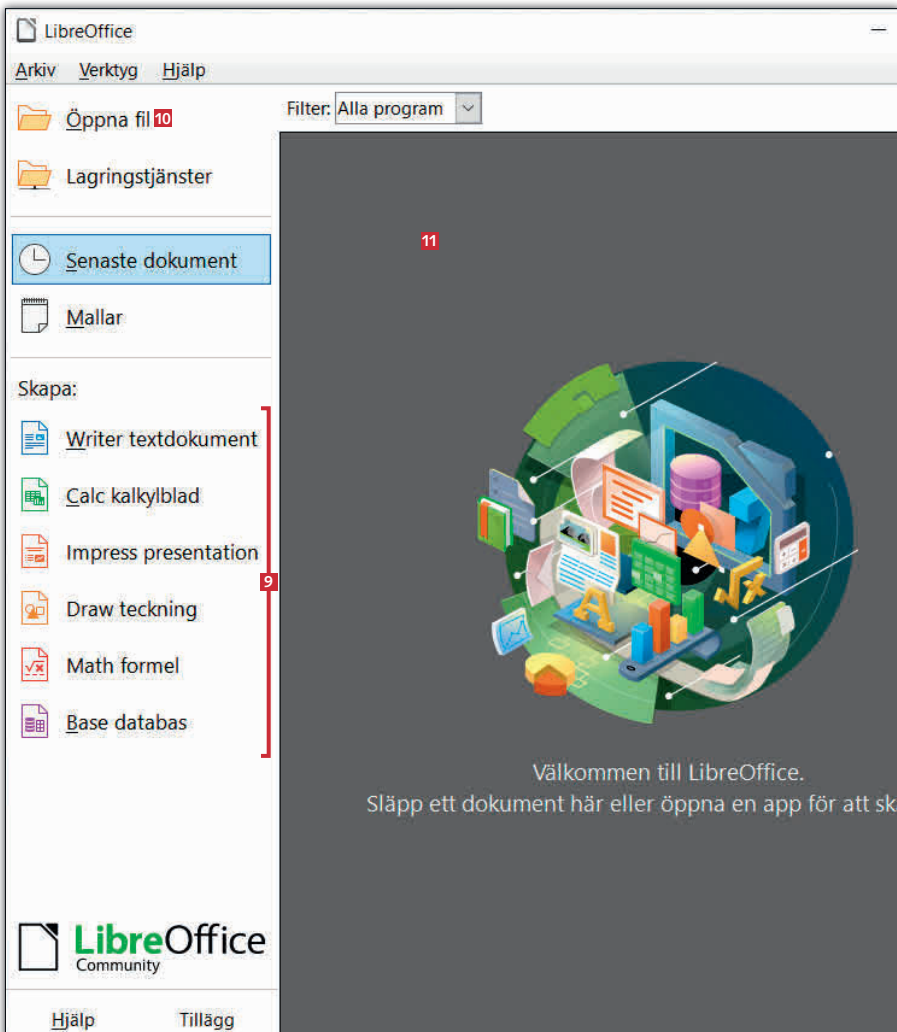
4 Installationen kan ta upp till tio minuter eftersom sex stora program hämtas till datorn **5**.

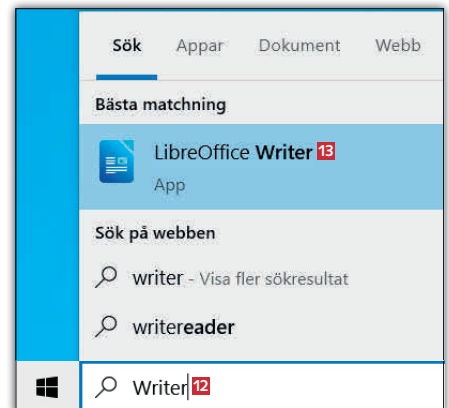
5 Klicka slutligen på **Slutför** 6.

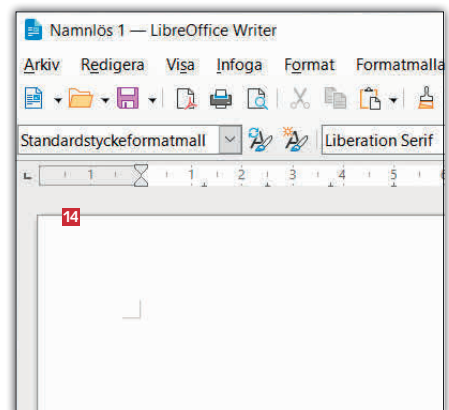
6 För att öppna Office-paketets startfönster, skriv **LibreOffice** 7 i sökfältet och klicka på sökresultatet **LibreOffice** 8.

7 Du kommer nu att se LibreOffice välkomstfönster där du kan öppna vart och ett av de sex programmen 9. Du kan också öppna ett dokument 10 från Utforskaren. Allteftersom du använder de olika programmen kommer fönstret 11 även att innehålla genvägar till de dokument du arbetade med senast.

8 Naturligtvis kan du också öppna vilket som helst av programmen direkt i Windows. Här söker vi efter **Writer** 12 och klickar på sökresultatet **LibreOffice Writer** 13.

9 LibreOffice Writer 14 öppnas. Läs mer om det och de andra programmen på de följande sidorna.

WRITER

Skriv och designa texter

Text och grafik går hand i hand i ordbehandlaren LibreOffice Writer tack vare snygga och välgjorda mallar.

Writer kan göra allt. Vi slår vad om att du inte kommer att sakna en enda funktion när du använder LibreOffice Writer för att skriva dina texter och designa dina trycksaker.

Det finns det gott om alternativ för typografi och formatering av din text, både när det handlar om teckensnitt, styckeformatering och andra detaljer som sidhuvud och sidfot. Du kan naturligtvis skriva i kolumner, skapa tabeller, och i allmänhet infoga olika grafiska element i dokumentet.

Du kan självklart också bara skriva vanlig, oformaterad text. Det kommer nog inte att bli många fel, eftersom Writer erbjuder både autokorrigerig och svensk stavningskontroll.

Många olika mallar

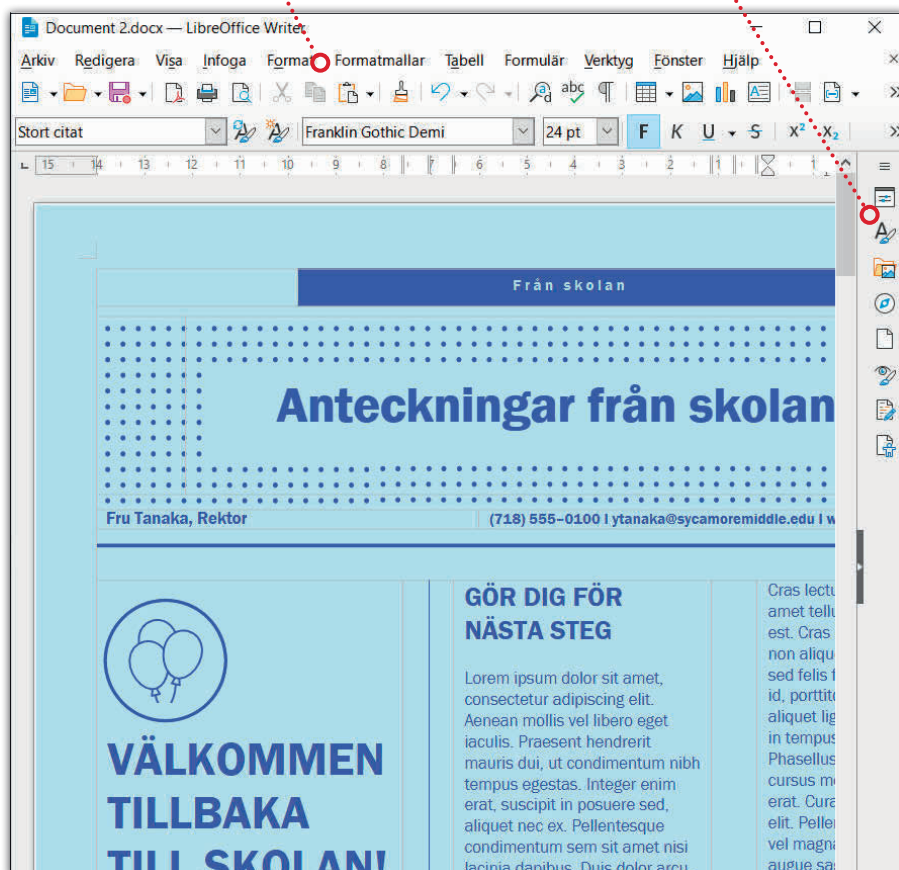
Vi rekommenderar att du tar en titt på Writers samling av mallar för att komma igång när du behöver skapa en trycksak med en mer professionell layout. Det är också möjligt att utforma dina dokument från grunden.

Observera att Writer har ett eget filformat som heter .ODT. Du kanske vill spara i .DOCX istället, så att du enklare kan dela dina textdokument med andra som använder Word eller Google Docs. Naturligtvis kan .DOCX-dokument också läsas av Writer, så att ni kan samarbeta oberoende av vilka program ni använder.

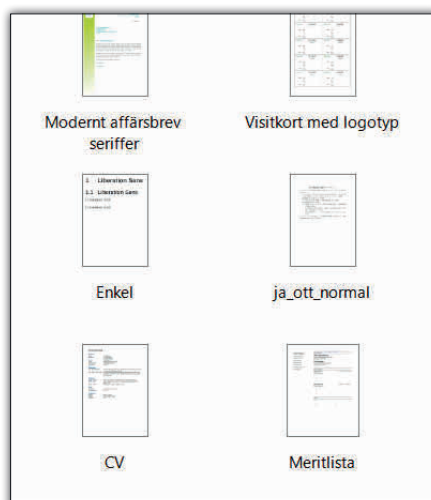
Du öppnar, sparar och skriver ut dina dokument via menyn Arkiv uppe i vänstra hörnet precis som vanligt.

Längst upp finns menyer du kanske känner igen från äldre versioner av Microsoft Office.

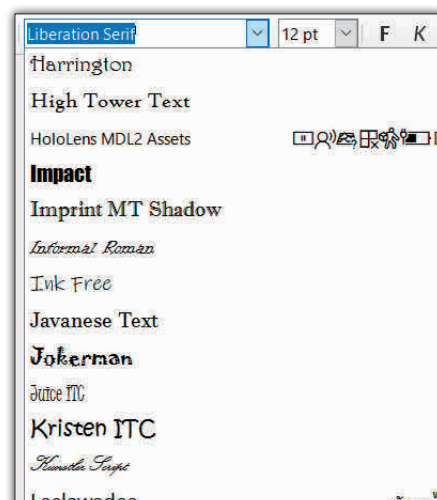
Längst till höger hittar du genvägar till många av de viktigaste funktionerna.

I ordbehandlaren Writer kan du skriva allt från enkla textdokument till att använda mer avancerade layoutalternativ för att till exempel skapa en snygg broschyr.

Mallarna i Writer gör att du snabbt kan komma igång med arbetet.

Programmet har givetvis tillgång till alla teckensnitt som ligger på datorn.

CALC

Kalkylblad för många ändamål

I LibreOffice kan du enkelt jonglera med siffror. Ett stort urval av formler och diagram ger avancerade alternativ.

I en värld av siffror och formler är det särskilt viktigt att använda ett program som presenterar funktionerna på ett överskådligt sätt. Den klassiska stilen i LibreOffice kontorssvit kommer till sin rätt i Calc, som är motsvarigheten till kalkylprogrammet Excel som du kanske redan känner till.

LibreOffice Calc kan användas för mycket komplicerade beräkningar och innehåller en bred arsenal av formler och tabeller. Men lika ofta kommer du förmodligen att använda Calc för mindre komplicerade funktioner. Det är till exempel perfekt för medlemslistor i organisationer. I kalkylprogram som Calc kan du sortera efter kolumner och på så sätt snabbt få en överblick över stora datamängder. Om inte det räcker för att få koll på innehållet finns det mer hjälp att få i form av olika typer av diagram.

Cirklar, linjer och bubblor

Ibland kan kalkylblad verka torra och tråkiga, men då kan siffrorna enkelt presenteras i en mer levande form. I menyn Infoga kan du infoga ett cirkeldiagram eller presentera siffrorna i bubblor av olika storlek. När du skapar diagram leds du genom en guide som talar om vilka rader och kolumner som diagrammet ska baseras på.

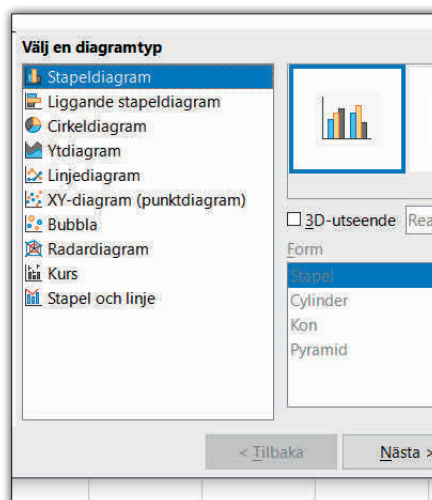
Det finns även en svensk stavningskontroll inbyggd i Calc. Dina kalkylblad sparas bara lokalt på datorn, så du behåller alltid kontrollen över alla dokument du arbetar med.

Formelfältet används för att skapa uträkningar eller för text som ska stå i fälten nedanför.

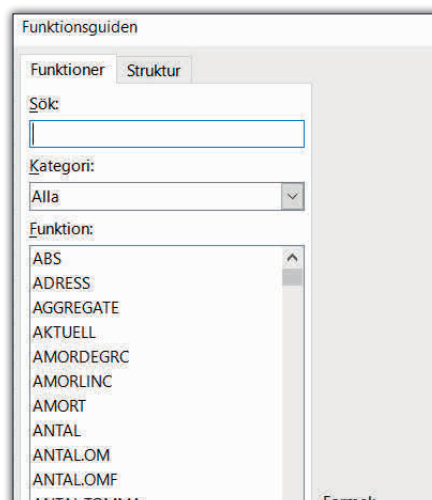
Menyn Data används om du behöver sortera innehållet i kalkylbladet efter en kolumn eller rad.

	A	B	C	D	E	F
4			SÖNDAG	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG
5		8.00				
6		8.30				
7		9.00		Skolan börjar Sigrid		
8		9.30				
9		10.00	Födelsedag			
10		10.30				
11		11.00				
12		11.30				
13		12.00				
14		12.30				
15		13.00				
16		13.30				
17		14.00				
18		14.30	Olav till fotbollen			
19		15.00				

Kalkylblad behöver inte innehålla komplicerade uträkningar eller tråkig privatekonomi. Här är en familjs vecka planerad med LibreOffice Calc.

Dina siffror kan enkelt omvandlas till grafik och form av cirkel- eller linjediagram.

I Calc har du tillgång till hundratals formler för enkla och svåra uträkningar.

IMPRESS

Håll ett snyggt föredrag

Impress används för att skapa från enkla till professionella presentationer, och är ett utmärkt verktyg med bra mallar.

Även om du kan använda både Calc och Writer till många olika saker, har du vanligtvis samma uppgift varje gång du hoppar in i Impress: du vill presentera spännande material för människor utan att det blir tråkigt och enförmigt.

Impress är LibreOffice motsvarighet till PowerPoint-programmet i Microsoft Office och Microsoft 365. Oavsett vad din presentation handlar om kommer du att gå igenom samma steg när du börjar arbeta. Först måste du välja en mall, och Impress erbjuder fler än tjugo olika. Därefter ska du välja vilket format på skärmen som det färdiga resultatet ska visas på.

Du måste också välja en färg för bakgrunden. Sedan kan du börja lägga till text och eventuella grafiska objekt i de enskilda bilderna. Bilder är Impress term för de sidor som presentationen består av.

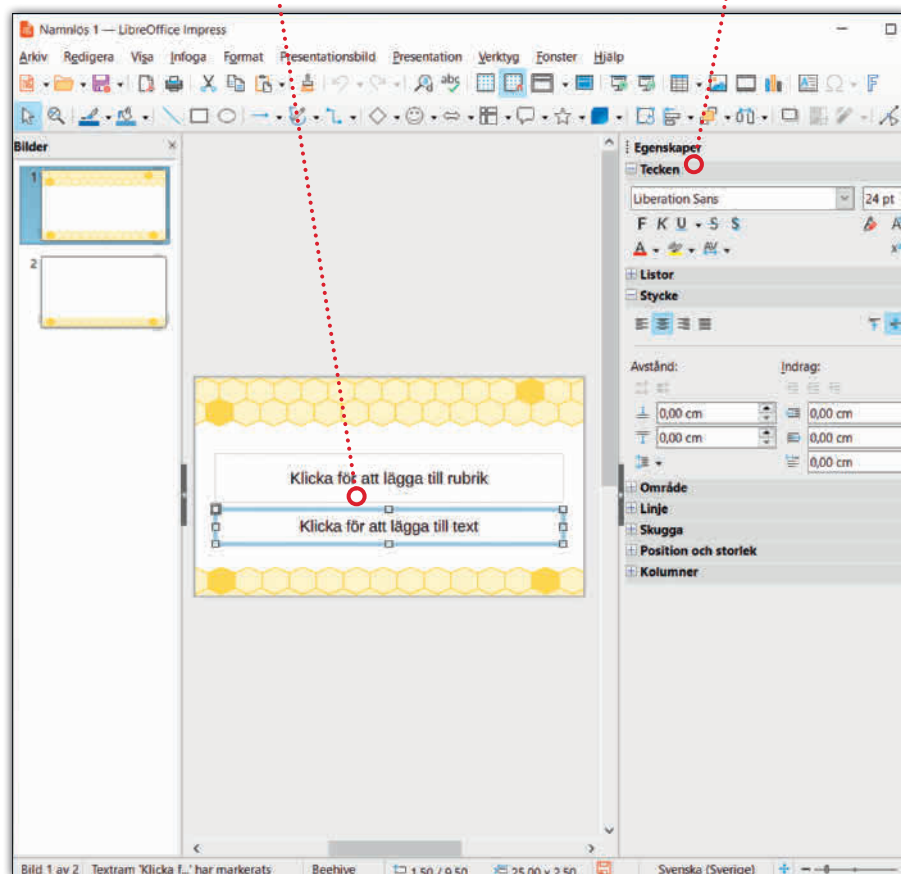
Infoga ljud och video

Med Impress kan du infoga små ljudfiler, och till och med videofiler, i din presentation. Även ett helt fotoalbum från en mapp på datorn kan bäddas in i presentationen, som slutligen sparas antingen i LibreOffice eget filformat .ODP eller det mer universella .PPTX-filformatet som Microsoft använder sig av.

Själva presentationen kan styras direkt från programmet, där den visas antingen i fullskärmsläge på datorn eller på en större ansluten skärm eller projektor.

Du arbetar med en sida åt gången, och mallen står för layouten.

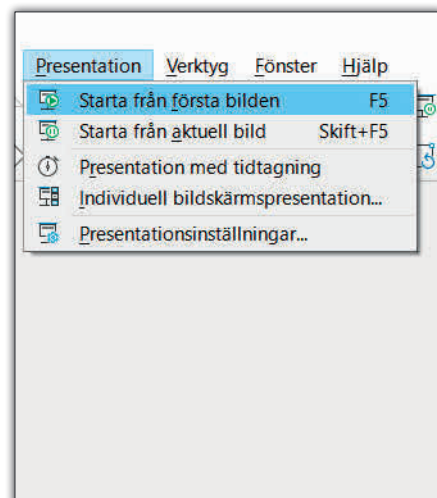
När du skriver en text finns verktygen för formatering i ett verktygsfält till höger.

En presentation består av flera sidor, som i Impress kallas för bilder. De enskilda bilderna har samma färger och design, men du ändrar text och grafiken från bild till bild.

Här visas några av alla de mallar som du kan välja mellan i Impress.

Själva presentationen spelas upp via menyn Presentation högst upp på sidan.

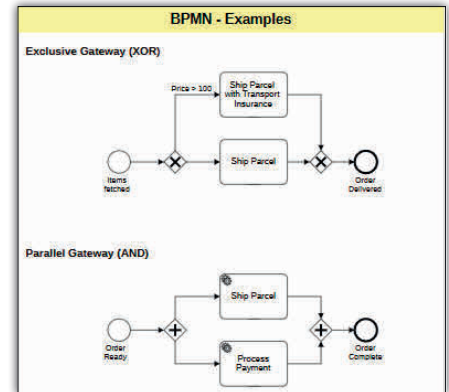
DRAW

Rita dina bra idéer

Programmet LibreOffice Draw är avsett för att skissa exempelvis idéer eller flödesscheman.

Nu kan du skapa dina egna flödesscheman – även kallade flowcharts. Med Draw utformar du diagram som består av en uppsättning rutor. De

olika rutorna är förbundna med pilar som visar hur delarna förhåller sig i relation till varandra. När du öppnar programmet använder du verktygen till vänster i programfönstret för att rita de rutor, cirklar, pilar och andra former som du vill använda. Draw har ett rikt urval av olika objekt som kan sättas ihop på många olika sätt.

Så kallade flowcharts kan vara praktiska för att få ordning på tankebanorna. Det kan du göra i programmet LibreOffice Draw.

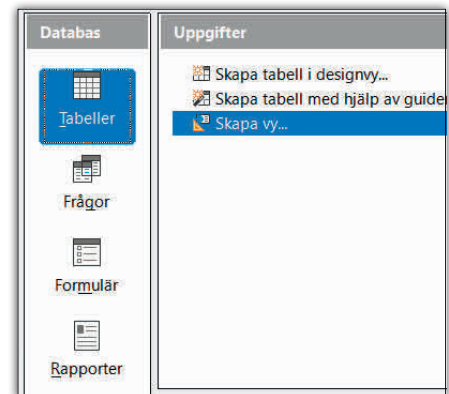
BASE

Få koll på samlingen

En databas är rätt verktyg för att få en samlad överblick över stora mängder information.

De flesta av oss har någon form av hobbyprojekt där en databas kan vara till hjälp. Om du till exempel vill ha en fullständig överblick över din stora

CD-samling kan det vara en fördel att använda ett databasprogram som Base, i stället för ett ordbehandlings- eller kalkylprogram. Detta eftersom det är lättare att söka efter information i en databas och plocka ut den information man vill ha. Det ska dock sägas att Base är ett program som det tar lite tid att sätta sig in i.

Välkomstfönstret i LibreOffice Base, som är ett underbart nördigt verktyg för den som vill fördjupa sig i stora datamängder.

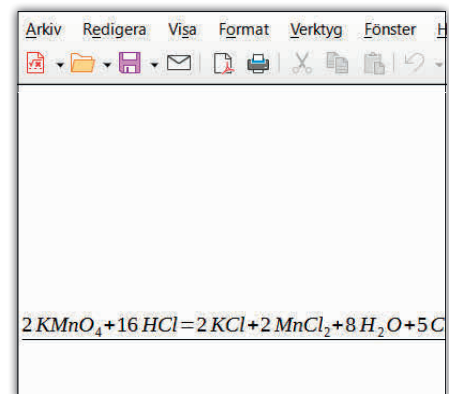
MATH

Skriv matematisk

Programmet Math i LibreOffice hjälper till att skapa formler som kan infogas på andra ställen.

Låt oss få det här ur vägen med en gång. Math är det överlägset mest specialiserade och nördiga program vi någonsin har stött på i ett paket med

kontorsprogram. Det tillhandahåller de specialiserade tecken som gör att du kan skriva matematiska formler, vilka sedan kan överföras till andra program i Office-paketet. För att kunna använda Math bör du redan ha goda kunskaper i matematik. Observera att det finns gott om inspiration och exempel i programmets hjälpmeny.

Math ger dig verktygen att utforma matematiska formler som denna, och använda dem i andra program.